

Notat

Dato: 13.01.2017
Arkivsak: 2016/33942-3
Saksbehandlar: marvirk

Til: Utval for opplæring og helse
Fylkesutvalet

Frå: Fylkesrådmannen

Løypemelding i samband med sak om ny budsjettmodell

Bakgrunn

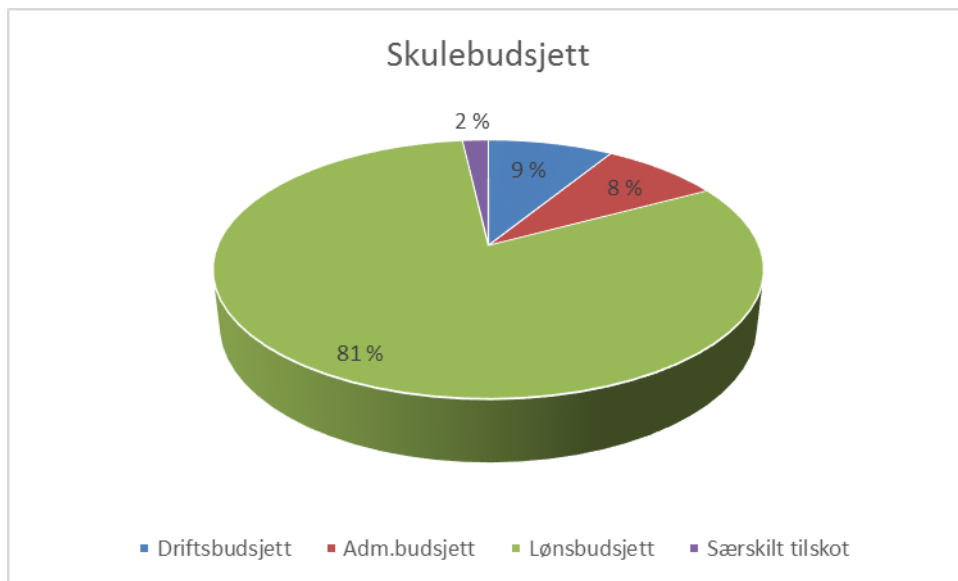
I Fylkestinget 09.12.2015 blei fylkesrådmannen beden om å fremja ei sak der ulike budsjettmodellar for skulane vert drøfta. Saka skal fremja forslag som viser ein meir tenleg finansieringsmodell som ikkje byggjer på stykkprisfinansiering, men som har til føremål å sikra fornuftig og berekraftig finansiering av skulane. Det er ein føresetnad at skulane sjølve får koma med innspel.

Fond og oppdragsverksemd vert halde utanfor denne saka då det skal fremjast eigne saker om dette, jfr vedtak i Fylkestinget i desember 2016.

Noverande budsjettmodell

Budsjettpostar

Med nokre små justeringar, har Hordaland fylkeskommune tildelt budsjett til dei vidaregåande skulane etter dagens modell sidan 2007. Modellen skil mellom driftsbudsjett, administrasjonsbudsjett, lønsbudsjett og særskilte tilskot, der lønsbudsjettet utgjer den klart største delen. Om ein tek utgangspunkt i budsjettet samla for alle skulane i 2017, er fordelinga mellom postane følgjande:

Driftsbudsjettet (163 mill i 2017) består av faste kostnader (elektrisitet, fyringsolje, husleige, fjernvarme, vakthald, festeavgift og kommunale avgifter) budsjettert med basis i faktiske utgifter, eit grunnbeløp til alle skular og ein sats pr elev avhengig av utdanningsprogram. Nokre skular har dessutan ei særreigen drift som det har vore gitt særskilde tildelingar til. Det gjeld til dømes midlar til toppidrett, køyretøyopplæring, drift av båtar, gardsdrift, leiarskule, sikkerheitskurs og døvetolkar.

Administrasjonsbudsjettet (155 mill i 2017) omfattar eit grunnbeløp til alle skular, og dessutan eit fast beløp pr elev.

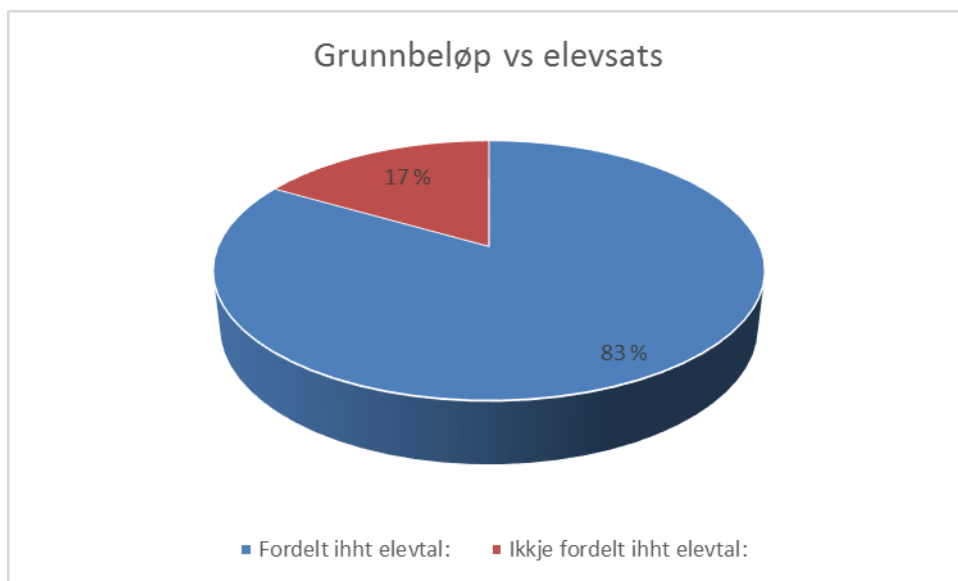
Lønsbudsjettet (1,508 mrd i 2017) omfattar eit grunnbeløp pr utdanningsprogram, og dessutan eit beløp pr elev avhengig av utdanningsprogram. Skular med få elevar på Studiespesialiserande utdanningsprogram (ST) har i tillegg fått eit ekstra tilskot for å dekkja kostnader knytt til små grupper i programfag. I tillegg har det vore gitt tildeling til ein del skular for lønsutgifter knytt til bibliotek og særreigne stillingar ved nokre skular (t.d. arbeidslivskoordinator, elevkoordinator, IB-koordinator og gardsstyrar), og skular med mange seniorar har fått ekstra tildeling.

Særskilt driftsstøtte (34 mill i 2017) vert gitt til nokre skular for å dekkja diverse kostnader som grunnbeløpa og satsane pr elev ikkje dekkjer i tilstrekkeleg grad. Dette kan skuldast at skulane har få elevar, at dei har fleire lokasjonar eller at dei har spesielle oppdrag for fylkeskommunen (t.d. kombinasjonsklasser, spesialpedagogikk, knutepunktskule m.m). Særskilt tilskot vert budsjettert ut frå konkrete vurderingar og utrekningar.

I tillegg kjem budsjettmidlar til vaksenopplæring, institusjonsundervisning og lærlingopplæring. I 2017 utgjer dette 92 mill.

Fordeling av budsjettpostar

Som nemnt over, er dei ulike budsjettpostane rekna ut frå rekneskap, tal elevar, diverse grunnbeløp eller ein kombinasjon av desse. Av eit totalbudsjett fordelt til skulane på 1,86 mrd i 2017 er 83 % fordelt basert på elevtal, men det er stor variasjon mellom dei ulike budsjettpostane i forhold til delen som er elevtalsbasert.

Av driftsbudsjettet på totalt 163 mill er 38 % fordelt på grunnlag av elevtal, medan resten er fordelt etter faktiske kostnader og grunnbeløp. Av totalt 155 mill i administrasjonsbudsjett er 85 % fordelt på bakgrunn av elevtal, medan 15 % er knytt til grunnbeløp. Av totalt 1,508 mrd i lønsbudsjett er 90 % fordelt i tråd med eit beløp pr elev pr utdanningsprogram, medan 10 % er fordelt på basis av grunnbeløp og faktiske kostnader. Særskilt tilskot er ikkje basert på elevtal.

I forkant av innføringa av dagens budsjettmodell vart det gjennomført regresjonsanalysar der ein såg på samanhengen mellom aktivitet og kostnader. Desse analysane vart så lagt til grunn for å rekna ut kor mykje som skulle tildelast som grunnbeløp og kor mykje som skulle tildelast basert på elevtal. Det har vore gjort justeringar i etterkant, men det har ikkje vore gjennomført nokon ny regresjonsanalyse på dette.

Framtidig budsjettmodell

Bakgrunn

Bestillinga frå fylkestinget er å fremja forslag om ein meir tenleg finansieringsmodell som ikkje byggjer på stykkprisfinansiering, men som har til føremål å sikra fornuftig og berekraftig finansiering av skulane. Saka vil ta utgangspunkt i to ulike modellar; dagens modell og ein modell basert på tildeling pr klasse/gruppe. Saka vil så syna fordelar og ulemper med dei ulike modellane, og dessutan vurdere kombinasjonsmodellar.

Fylkesrådmannen presiserer at ein i saka vil vurdere korleis ein ny budsjettmodell i best mogleg grad kan byggja opp under dei politisk vedtekne kriteria for vurdering av skulestruktur i vidaregåande opplæring.

Status og planlagde aktivitetar

Det er oppretta ei prosjektgruppe samansett av fylkesdirektør opplæring, økonomisjef, 2 hovudtillitsvalde, regionleiarane, 2 rektorar, leiar for fellestenester og 2 økonomar frå fellestenester. I tillegg er det oppretta ei arbeidsgruppe med representantar frå økonomiavdelinga og fellestenester.

I desember vart det gjennomført regionvise samlingar for rektorar og administrasjonsleiarar der ny budsjettmodell vart diskutert. Skulane kom med innspel til kva som var viktig å ta med i ein ny budsjettmodell. Uavhengig av skulestorleik og fagtilbod er rektorane ganske samstemde om at ein ny budsjettmodell må:

- Vera rettferdig.
- Vera enkel og føreseieleg. Den må vera lett å forstå, det må vera intuitivt kva endringar i tilbod og elevtal som gjer utslag på budsjett-tildelinga. Det bør vera færrest mogleg variablar i modellen.
- Gje rektor eit handlingsrom – det bør vera incentiv i modellen til å driva effektivt.
- Ta omsyn til distrikta (små skular).

Det er relativt stor semje om at det er tenleg med ei grunnfordeling etter klasse, men at det bør gjerast ei korrigering etter tal elevar og diverse andre omsyn. Ein god del skular ynskjer dessutan at skular med låge inntakspoeng bør prioriterast økonomisk for å dekkja opp for behovet for ekstra tilrettelegging i ordinære klassar.

Det er henta ut elevdata og rekneskapsdata for skuleåra 2013/2014-2015/2016. I tillegg må ein henta ut data knytt til årsverk. Det er mykje data frå ulike datasystem som må kvalitetssikrast, omarbeidast og slåast saman før ein kan starta sjølve analysane. Når denne jobben er gjort, er planen å blant anna gjennomføra regresjonsanalysar for å sjå på kva som er dei viktigaste kostnadsdrivarane knytt til aktiviteten på skulane, og vurdere korleis ein best mogleg kan ta omsyn til dette i den nye modellen.

Verknadstidspunkt

Ny budsjettmodell er planlagt behandla i fylkestinget i juni og skal gjelda frå budsjettåret 2018.